

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

- Jméno autora:** Natálie Kotopulu
- Název práce:** Výchova a socializace v romské rodině
- Vedoucí práce:** Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.
- Oponent práce:** Mgr. et Mgr. Radek Vorlíček, Ph.D.

Kolegyně Natálie Kotopulu se ve své diplomové práci zabývá výchovou a socializací v romské rodině. Její práce představuje obsáhlou a podrobnou sondu do této problematiky.

Diplomová práce působí kompaktně a strukturovaně. Je rozdělena na teoretickou a praktickou (empirickou) část. V teoretické části popisuje autorka ucelený pohled na problematiku rodiny, socializace, výchovy a sociálního vyloučení. V empirické části se zaměřuje na své výzkumné šetření, které bylo kvalitativního typu. Výzkumný vzorek tvoří tři romské rodiny.

S ohledem na stanovené cíle práce si autorka stanovila čtyři základní výzkumné otázky: Jak probíhá výchova a socializace dětí v romské rodině? Jakou roli ve výchově hraje matka a jakou otec? Jaké povinnosti jsou zadávány dětem v rámci výchovy? Které dítě rodiče upřednostňují? Po věcné stránce lze konstatovat, že autorka na tyto otázky zdařile odpověděla. Povedlo se jí to pravděpodobně i kvůli tomu, že několik let díky svému zaměstnání pracovala s cílovou skupinou. S vybranými romskými rodinami navázala důvěrný vztah, který jí pomohl získat potřebné informace ke svému výzkumu a pochopit širší sociokulturní kontext.

Teoretické zdroje jsou (až na jednu výjimku) dobře zvolené a jejich využití je adekvátní. Postrádám pouze odkaz na výzkumy v té části textu, kde autorka píše, že „některé výzkumy uvádějí, že typické jsou i rysy obličeje nebo poměr trupu a končetin atd.“ K těmto větám se běžně odkazy dávají, aby si čtenář mohl výzkumy dohledat a případně je kriticky posoudit. Diskuze „jak vlastně takového Roma poznat“ mohla být také více podepřena literaturou, která

by přinesla konstruktivistický pohled na identitu a ukázala, že identita je do určité míry tvárná a situační.

Po formální stránce je diplomová práce v pořádku (absence stylistických a pravopisných chyb, překlepů, nedodělků). Rovněž tematické i metodologické vymezení je konkrétní a uchopitelné.

Otázky k diskusi:

- 1) Jak podle Vás Romové v současné době přistupují ke vzdělávání? Je pro ně stále větší hodnota v materiálních věcech? Anebo se situace trochu mění a část Romů klade na vzdělávání daleko větší důraz? Myslíte si, že můžeme zaznamenat rozdíly v této oblasti mezi Romy ze sociálně vyloučených lokalit a Romy, kteří v těchto lokalitách nežijí?

- 2) Ve své práci uvádíte že „dětství romských dětí je kratší než u dětí majoritní společnosti. Za příčinu to můžeme klást celkové biologické skladbě, kdy romské dítě zažívá např. dříve pubertu, s čímž souvisí u dívek dřívější vyspělost, na což navazuje i dřívější sexuální život.“ Je skutečně dětství romských dětí kratší kvůli jejich biologické skladbě? Anebo je to dáno spíše sociokulturními faktory, které uvádíte dále v textu (např., že děti jsou častěji a více zapojovány do řešení rodinných situací i finančních obtíží)?

Celkově je práce zdařilá. Autorka předvedla, že dokáže vypracovat dílo odpovídající standardům kladeným na diplomovou práci.

Navržené hodnocení:

Datum: 24. 7. 2019

Podpis oponenta práce